

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی

۱۴ نومبر ۲۰۱۲

به خر نباید اهانت شود!

خواننده محترم!

از چند به اینطرف نوشته هائی را در پورتال «افغانستان آزاد – آزاد افغانستان» مطالعه می نمایم که در فضیلت خر برای خوانندگان محترم شکاکیت ایجاد نموده و تعدادی از افراد را به دور از انصاف و عدالت به خر تشبیه نموده اند. بنه خواستم تا در این بحث سهم گرفته و معلومات ذیل را غرض روشن شدن بهتر موضوع خدمت خوانندگان محترم تقدیم بدارم. قضاوت را می گذاریم به خود خواننده گرامی و من به قضاوت خوانندگان باور کامل دارم. حیوانات را ما انسانها به حیوانات اهلی و وحشی تقسیم نموده ایم. این تقسیم بندی بر بنیاد نوع برخورد به محیط و ماحول و طریق معیشت ارتباط داشته و به اساس آن بعضی از این حیوانات به طور دایم در کتگوری های خویش باقی می مانند. مثلا اگر گرگ هر چه کند و هر حالت را به خود بگیرد از جمله حیوانات وحشی و درنده به حساب می آید. با وجود این که نوعی از سگهای آلمانی را به گمان اغلب با شریک ساختن نسل سگ با گرگ به جمله حیوانات اهلی در آورده اند.

حیوانات خانگی از جمله حیوانات اهلی محسوب شده و در خدمت انسان قرار گرفته اند.

انسانها نیز از جمله حیوانات محسوب می شوند که در کنه اشرف المخلوقات اند. این اشرف المخلوقات با پیمودن اصول انسانی و ممارست به آن به بلندترین مقام انسانیت رسیده می تواند و همین انسان به اعمال نا شایسته به پست ترین و دنی ترین حیوان خون خوار تبدیل شده می تواند. یعنی این که خلقت تضمین کننده بقاء انسان به طور ابد و همیشه در کتگوری و مقام انسان نیست.

اطلاق خر به انسان کردن و یا هم انسان را به شیر و به روباه و یا دیگر حیوانات خانگی، اهلی و وحشی مقایسه کردن و یا هم انسان را به شیر درنده مقایسه کردن و به آن افتخار نمودن و یا به حیوانات بد مقایسه نمودن و آن را توهین پنداشتن موضوع جالب است و قابل بحث می باشد. بهتر است این موضوع از جوانب مختلف و انفرادی بررسی شده و مطابق به آن قضاوت صورت گیرد. در بخش موارد استدلال این که انسان جنایت کار را به خر مشابه کردن ظلم است به حق خر و ترحم است به جنایت کار منطق خویش را دارد. و اما من می خواهم موضوع را از گوشه ای دیگر خدمت شما تقدیم بدارم و قضاوت را به شما خواهم گذاشت.

دین مقدس اسلام در تمام ساحات زندگی در مورد تمام مخلوقات روی زمین، زندگی دنیا و آخرت هدایات و رهنمائی هائی دارد که با پیروی از آن صلاح و فلاح دارین نصیب انسان شده می تواند.

قرآن کریم برای حیوانات مرتبه پائین تری از انسانها قائل است و انسان را چنانچه گفته آمدیم /شرف مخلوقات می داند؛ ولی از مسلمانان خواسته است تا با حیوانات با ملامت و مهربانی رفتار کنند، و از بدرفتاری با آنها بپرهیزند.

در قرآن عظیم الشان، در بیش از دوصد آیت به موضوع حیوانات تماس گرفت ، و شش سوره به نام های حیوانات مسمی شده اند. واصطلاح دابه برای حیوانات به کار رفته است .

بر اساس سنت پیامبر صلی الله علیه وسلم ، خفه کردن (خنق) حیوانات، زدن آنها و واداشتن آنها به جنگ با یکدیگر برای سرگرم کردن انسانها، ممنوع اعلام شده است .

در ابتدای اسلام زمانی که عده ای از مخالفان اسلام اعتراض کردند که چرا الله تعالی در مثال های قرآنی از پشه (بعوضه) مثال می آورد و این را یک چیز خورد و بی ارزش تلقی می نمودند. خداوند متعال در قرآن کریم به جواب می پردازد: خداوند متعال باکی (شرم) ندارد که مثال هائی از پشه (بعوضه) و بالاتر (در خوردی و بزرگی) از آن را بیاورد « إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا » (بقره / ۲۶).

بلی دین اسلام برای فهم بشری و ضرورت بشری به فهم و درک آن مثال هائی از زندگی عادی و روز آورده تا فهم یک سلسله مسایل را برای انسان آسانتر بسازد.

چنانچه گفته آمدیم قرآن کریم در موارد زیادی از حیوانات و زنده جان های مخلوق الهی بحث کرده و مثال هائی می آورد. که بخش آن را ذیلاً خدمت شما تقدیم می دارم:

حیوانات که در قرآن از آن نام برده شده است :

۱- گاو: (بقره / ۶۷)، ۲- شتر: (اعراف / ۷۳)، ۳- مار: (طه / ۲۰)، ۴- اژدها: (اعراف / ۱۰۷)، ۵- ملخ: (قمر / ۷)، ۶- خوک: (انعام / ۱۴۵)، ۷- شادی: (بقره / ۶۵)، ۸- بقره: (اعراف / ۱۳۳)، ۹- بز: (انعام / ۱۴۳)، ۱۰- میش: (انعام / ۱۴۳)، ۱۱- زنبور عسل: (نحل / ۶۸)، ۱۲- مگس: (حج / ۷۳)، ۱۳- هدهد: (نمل / ۲۰)، ۱۴- پشه: (بقره / ۲۶)، ۱۵- شتر: (نحل / ۸)، ۱۶- خر: (جمعه / ۵)، ۱۷- اسب: (انفال / ۶۰)، ۱۸- ماهی: (صافات / ۱۴۲)، ۱۹- فیل (فیل / ۱)، ۲۰- شیر: (مدثر / ۵۱)، ۲۱- سگ: (اعراف / ۱۷۶)، ۲۲- مورچه: (نمل / ۱۸)، ۲۳- موربانه: (سبا / ۱۴)، ۲۴- گرگ: « یوسف / ۱۷»، ۲۵- گوسفند: (انعام / ۱۴۶)، ۲۶- عنکبوت: (عنکبوت / ۴۱)، ۲۷- زاغ: (مائده / ۳۱)، ۲۸- پروانه: (قارعه / ۴)، ۲۹- حیوانات شکاری: (مائده / ۴)، ۳۰- شتر ماده: (مائده / ۱۰۳)، ۳۱- شتر آزاد: (مائده / ۱۰۳)، ۳۲- گوسفند ماده: (مائده / ۱۰۳)، ۳۳- شتر آزاد: « وَ لَا حِمٍّ » (مائده / ۱۰۳)، ۳۴- شتران بارکش: (انعام / ۱۴۲)، ۳۵- چهارپایان: (انعام / ۱۴۲)، ۳۶- دسته های مرغان: (فیل / ۳)، ۳۷- اسبان نیکو: (ص / ۳۱)، ۳۸- میش ماده: (ص / ۲۳)، ۳۹- قربانی که به مکه فرستند: (حج / ۳۶)، ۴۰- اسبان دونده: (عادیات / ۱)، ۴۱- گوساله: (بقره / ۵۱)، ۴۲- شتران ده ماهه آبستن: (تکویر / ۴)، ۴۳- گاو میانسال: (بقره / ۶۸) و

قرآن عظیم الشان همانطوری که انسان را اشرف مخلوقات خوانده و احترام خاصی برایش در مورد اعطای مقام خلافت روی زمین قایل است؛ در برخورد با حیوانات در بیش از دوصد آیت یادآوری هائی داشته و شش سوره به نام حیوانات و خزنده ها مسمی نموده، رفتار بد با این موجودات را منع نموده است.

و اما بحث امروز ما مستقیم به خسر و بحث در مورد وی می باشد که مدتی است در پورتال مقالاتی را در مورد مطالعه می نمایم.

لذا من نیز در بابت این حیوان صبور و بارکش مخلوق الهی می پردازم تا موضوع را از ناحیه دیگری با شما در میان گذاشته باشم:

خسر:

خسر (حمر) حیوانی معروف و مشهوری است که مطابق به تحقیقات علماء از اوایل خلقت انسان در روی زمین وجود داشته و همیشه بدون هیچ گونه شکایت همیشه در خدمت انسان بوده و هیچ وقت در مقابل انسان خم به ابرو نیاورده است. اگرچه انسانها در وقت قهر و غضب خود و یا جانب مقابل را به نام آن نیز مسمی نموده اند. مردن خری یکی از انبیا ؑ:

۱- خداوند پاک در مورد مردن و دوباره زنده شدن خری یکی از انبیا ؑ در سوره بقره آیت (۲۵۹) می فرماید: «أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ... قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا... وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ... وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لِحْمًا...»

هدایت و دستور خداوند به پیغمبر آن زمان چنین بود وبنگر به خری خویش (که چگونه از هم متلاشی شده است- ماچنین کردیم) تا تو را نشانه (گویائی از روز قیامت) برای مردمان قرار دهیم. (اکنون) به استخوانها ببین که چگونه آنها را بر می داریم و به هم پیوند می دهیم و سپس بر آنها گوشت می پوشانیم.)

«أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ... وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ... وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لِحْمًا...» بقره آیت: (۲۵۹) مشاهده چگونگی احیای دوباره خسر، سبب درک کیفیت احیای مردگان و معاد از سوی آن پیغمبر شد. «أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ... قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ... وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لِحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ وَ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (سوره بقره: آیه ۲۵۹) ترس و خوف خسر: در مورد ترس خسر از شیر در (سوره مدثر آیات: ۵۰ و ۵۱) چنین می فرماید: «كَأَنَّهُمْ حِمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ * فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ.» (انگار آنان گور خران رمنده ای هستند، گور خرائی که از شیر فرار نموده باشند.)

تشبیه نمودن به خسر: در سوره جمعه آیت: (۵) تن از علمای بی عمل یهود به خران مشابیهت یافته است که کتاب آسمانی به دست دارند، ولی از عمل به این کتب ابا میورزند.

«مَثَلُ الَّذِينَ حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا...»

«تشبیه عالمان تکذیب کننده آیات الهی، به خسر های حامل کتاب:» (کسانی که تورات برایشان نازل گردیده است، و این کتاب آسمانی را در دست دارند، ولی بدان عمل نمی نمایند و حق آن را ادا نمی نمایند، اینها به خرائی می مانند که کتابها را بر می دارد (ولی از محتوی آنها خبر ندارند) مردمانی که آیات خدا را تکذیب می دارند. همچنان قرآن عظیم الشان عمل علمای بی عمل یهود را در (سوره جمعه آیت: ۵):

«تشبیه عالم بی عمل به خسر، در سود نبردن از علم خویش علمی که از آن فایده نمی برند و به آن عمل نمی کنند: «مَثَلُ الَّذِينَ حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ...»

-همچنان قرآن عظیم الشان اعمال تشبیه مجرمان در فرار از پندهای الهی و هدایات قرانی را با خران وحشی در حین گریز از شیران تشبیه نموده می فرماید:

« فی جنت یتسألون * عن المجرمین * فما لهم عن التذکرة معرضین * كأنهم حمر مستنفره * فرّت من قسورة »
سوره مدثر آیات ۴۰ و ۴۱ و ۴۹-۵۱ »

خلقت خر: خداوند (ج) خلقت خر را برای استفاده و سوراى انسان تشريح نموده می فرماید: « و الانعم خلقها لکم ... * والخیل والبغال والحمیر لتركبوها... » (سوره نحل آیات: ۸ و ۹)
آواز خر: صدا و آواز خر به حیث بدترین صدا معرفی گردیده می فرماید « ..إن أنکر الأصوات لصوت الحمیر » (سوره لقمان آیت ۱۹).

تشبیه نمودن صدای بلند و جیغ به آواز خر:

خداوند پاک در (سوره لقمان آیه: ۱۹) میفرماید:

« ... واغضض من صوتك إن أنکر الأصوات لصوت الحمیر » « در سخن گفتنت از صدای خود بکاه (جیغ نزن) چرا که بدترین صدا ، صدای خران است .

- همچنان زدن عطسه بلند و هیبتناک انسان به صدای خر:

« ... واغضض من صوتك إن أنکر الأصوات لصوت الحمیر. » (سوره لقمان آیت: ۱۹)

- تشبیه ناله و فریاد انسان های جهنمی به صدای خر :

« فأما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفر و شهیق. » (سوره هود آیه: ۱۰۶)

فواید خر:

۱- زینت و زیبائی

خر ، مایه زینت و جمال در زندگی انسانها:

« والخیل والبغال والحمیر لتركبوها وزینة » « خداوند با عظمت ما اسبها ، شتر ها و خر ها را (آفریده است) تا بر آنها سوار شوید وزینتی باشند (که به دلهایتان شادی بخشد ، و خداوند) چیز هائی را (برای حمل و نقل و طی مسافت) می آفریند که (شما هم چیزی از آنها) را نمی دانید. » (سوره نحل آیت: ۸)

۲- حمل و سواری:

خر ، حیوانی مناسب برای سواری معرفی شده است:

« والخیل والبغال والحمیر لتركبوها... » (نحل: آیت: ۸)

گوشت خر:- متداول نبودن خوردن گوشت خر :

« و الأنعم خلقها لکم فیها دفء و منفع و منها تأکلون * والخیل والبغال والحمیر لتركبوها وزینة » (سوره نحل: آیت: ۸) « و چهار پایان (مانند گاو ، شتر گوسفند ، و بز) را آفریده است که در آنها برای شما وسیله گرما (در برابر سرما) از قبیل ساختن لباس ها از پشم آنها) و فایده های دیگری (شیر، سواری و غیره) موجود است و از (گوشت) آنها می خورید (و در حفظ زندگی خود می کوشید).

نعمت خر:

خر ، از نعمت های الهی برای انسان معرفی گردیده است: « والخیل والبغال والحمیر لتركبوها وزینة و یخلق ما لا تعلمون * و إن تعدوا نعمة الله لاتحصوها... » (سوره نحل آیات ۸ و ۱۸) « خداوند جز اینها دارای نعمت های فروان دیگری است) و اگر بخواهید نعمت های خدا را بر شمارید، نمی توانید آنها را سر شماری کنید. بی گمان خداوند دارای مغفرت و مرحمت فروان است . »

خوانندگان محترم!

این بود آنچه در مورد موجود و مخلوق خـر خدمت شما پیش کش کردم. با احترام تمام به مقام انسان به تأکید گفته می توانم که در تاریخ کشور ما و از جمله امروز بخشی از حاکمین کشور و یا افراد دیگر را مشابه کردن به خـر توهین به حق خـر و بی عدالتی به حق خـر است . بقیه قضاوت را به دست شما خوانندگان محترم می گذارم .

و السلام

تتبع و نگارش:

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی - سعید افغانی»

مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان و

مسؤول مرکز کلتوری دحق لاره- جرمنی